Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozoficzne i socjologiczne podstawy edukacji, PG_00206892						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2029/2030			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	4		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	8		Liczba punktów ECTS	3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	egzamin			
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Sylwester Zielka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0	45.0		75
Cel przedmiotu	Wprowadzenie studentów w podstawowe pojęcia i teorie filozoficzne oraz socjologiczne, które służą wyjaśnianiu i rozumieniu zjawisk, procesów i problemów edukacyjnych.						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PPWJ5_K05] ma kompetencje społeczne umożliwiające porozumiewanie się z osobami z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowe rozwiązywanie konfliktów oraz tworzenie dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i w klasie szkolnej oraz poza nimi	Student posiada wiedzę o znaczeniu dialogu i dyskusji w kształtowaniu relacji społecznych i wychowawczych	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	Student potrafi analizować literaturę filozoficzną i socjologiczną pod kątem wybranych problemów edukacyjnych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_K07] ma kompetencje społeczne umożliwiające projektowanie i wdrażanie działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości	Student potrafi rozpoznawać treści odnoszące się do edukacji aksjologicznej oraz ich filozoficznego i socjologicznego podłoża	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_W01] ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat podstaw filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi ją odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka (ucznia)	Student zna pojęcia i problematykę filozoficznych i socjologicznych uwarunkowań edukacji.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

1. Filozoficzne a socjologiczne rozumienie edukacji - różnice i podobieństwa w zakresie genezy i struktury wyjaśnień świata społecznego człowieka. 2. Idealizm i realizm jako typy filozoficznej narracji o świecie i edukacji - ich geneza i współczesne znaczenie. 3. Naturalizm i pragmatyzm jako filozofie edukacji dziecka i społeczeństwa. Strukturalizm e egzystencjalizm jako przykład filozoficznego konfliktu między układami (całościami) społecznymi a sposobami przeżywania świata. 4. 5. Ideologie edukacyjne jako perspektywy poznawcze, eksplanacyjne i aktywizujące problemy edukacyjne (konserwatyzm, liberalizm, radykalizm). 6. Socjalizacja jako proces wprowadzania w zasady współżycia społecznego - typy, mechanizmy, konsekwencje. 7. Kontrola społeczna jako zestaw mechanizmów utrzymujących i wymuszających współżycie społeczne - od konformizmu do dewiacji. 8. Grupy społeczne i interakcje wewnątrzgrupowe - klasa szkolna jako grupa społeczna.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	A. Folkierska (1990), Pytanie o pedagogikę, Warszawa; W.Tatarkiewicz, Historia filozofii, t 1-2, (wyd. dow.); F.Coplestone, Historia filozofii, t. 1-9, (wyd. dow.); G.Gutek (2003), Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk; M.J.Szymański (2013), Socjologia edukacji, Kraków; A.Sawisz (1989), Szkoła a system społeczny, Warszawa; P. Sztompka (2012), Socjologia: analiza społeczeństwa, Kraków; K. Wieczorek (2012), Podstawy filozofii dla uczniów i studentów, Chorzów
Uzupełniająca lista lektur	S.Hessen (1997), Podstawy pedagogiki, tłum. A. Zieleńczyk, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa; R.Kwaśnica, Dwie racjonalności, (wyd. dow.); T.Szkudlarek (1993), Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu, Kraków; W.Jearger (2001) Paideia. Formowanie człowieka greckiego, Warszawa; T. Hejnicka-Bezwińska (2008), Pedagogika ogólna, Warszawa; J.Szacki (2006), Historia myśli socjologicznej, Warszawa;
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania

Nauczanie jako sztuka myślenia i zadawania pytań. Błędy myślenia. Edukacja na różnych poziomach życia zbiorowego.

Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu

Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.